

**Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza
Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelge
(2017/18)**

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 81 inci maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 152 nci maddesi uyarınca yalnız maddi hasara yol açan trafik kazalarında tarafların kazayı kendi düzenleyecekleri tutanakla tespit etmelerinde anlaşmaları halinde aşağıdaki esaslara göre Kaza Tespit Tutanağı (Tutanak) düzenlenir.

1. Tutanağın Doldurulması

1.1. Tutanak yazılı olarak veya elektronik ortamda Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM)'nin sağladığı uygulamalar aracılığı ile doldurulur ve imzalanır.

1.2. Bu Genelgeye uygun şekilde düzenlenen Tutanak, trafik zabıtasınca düzenlenen trafik kaza tespit tutanağı hükmündedir. Aşağıdaki hallerde anlaşmalı tutanak düzenlenemez. Bu durumda Tutanak trafik zabıtası, trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde ise genel kolluk tarafından düzenlenir:

- a.** Kazaya bir aracın karışması (tek taraflı maddi hasarlı kaza ise),
- b.** Taraflardan herhangi birinin sürücüsü belgesinin bulunmaması veya belgesinin kullandığı araç cinsi için yeterli olmaması,
- c.** Araçlardan herhangi birinin ülkemizde geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortasının olmaması,
- ç.** Sürücülerden herhangi birinde alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı şüphesinin bulunması,
- d.** Kazaya karışan araçlardan herhangi birinin kamu kurum veya kuruluşuna ait olması (Sağlık Bakanlığına ait ambulans ve acil sağlık araçları hariç),
- e.** Kazada kamu malına veya üçüncü kişilere ait eşyaya zarar verilmiş olması,
- f.** Kazanın ölüm ve/veya yaralanma ile sonuçlanmış olması.

1.3. Tarafların anlaşma sağladığı durumlarda, yeni bir trafik kazasına sebebiyet vermemek ve trafik akışını engellemek için mümkün olduğu takdirde olay yerinin fotoğrafları çekilerek kazaya karışan araçlar taşıt yolu dışına çıkarılır ve Tutanak burada düzenlenir. Düzenlenen Tutanak veya Tutanaklar kazaya karışan tüm taraflarca imzalanır.

1.4. İki den fazla motorlu aracın karıştığı trafik kazalarında veya gerek görüldüğünde birden fazla form kullanılabilir. Düzenlenen Tutanaklar fotokopi yoluyla çoğaltılabilir.

2. Tutanağın Yetkili Mercilere İletilmesi

2.1. Hak sahipleri karşı tarafın veya kendi araçlarının karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası) poliçesini veya kendi araçlarının kasko sigortası

poliçesini düzenleyen sigorta şirketine yukarıdaki madde hükmüne uygun olarak Tutanak ve varsa fotoğraflar ile başvurur.

2.2. Başvurulan sigorta şirketi en geç takip eden iş günü sonuna kadar Tutanağı, ilgililerin iletişim bilgilerini ve varsa fotoğrafları SBM web uygulaması üzerinden SBM'ye iletir. SBM yanlış bilgi girilmesini engellemek üzere gerekli sistematik kontrolleri kurar. SBM sistemine girilen tutanaklar SBM'nin sağladığı uygulamalar üzerinden anlık olarak kusur değerlendirmesine taraf olan sigorta şirketlerinin erişimine sunulur.

2.3. SBM'nin sağladığı mobil uygulamalar aracılığı ile elektronik ortamda doldurulan ve cihaz ekranı üzerinden imzalanan tutanaklar doğrudan SBM'ye iletilir ve SBM'nin sağladığı uygulamalar üzerinden anlık olarak kusur değerlendirmesine taraf olan sigorta şirketlerinin erişimine sunulur.

2.4. Hak sahipleri, kendilerince tayin edilen ve bu Genelge çerçevesinde SBM sisteminde kayıtlı kara araçları branşında faaliyet gösteren sigorta eksperlerine de bu Genelge hükümlerine uygun olarak doldurdukları Tutanak ve varsa fotoğraflar ile doğrudan başvurabilirler. Başvurulan eksper bu Genelgenin 2.2 nci maddesindeki usule uygun olarak en geç takip eden iş günü sonuna kadar Tutanağı ve varsa fotoğrafları SBM web uygulaması üzerinden SBM'ye iletir. Eksperlerce doğrudan SBM'ye iletilen Tutanak ve varsa fotoğraflar SBM'nin sağladığı uygulamalar üzerinden taraf olan sigorta şirketlerinin erişimine sunulur.

3. Tutanağın Değerlendirilmesi

3.1. SBM, Hazine Müsteşarlığı (Müsteşarlık)'nın 28.12.2007 tarihli ve 2007/27 sayılı Genelgesi ekinde yer alan kaza krokilerini en geç 31.12.2017 tarihine kadar internet sitesinde ilan eder ve gerekli hallerde Emniyet Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü ile günceller.

3.2. Sigorta şirketlerince ilgisine göre, Tutanak ve varsa fotoğrafların SBM tarafından gönderilmesini veya erişim bilgilerinin elektronik olarak gönderilmesini müteakip 3 iş günü içinde SBM tarafından ilan edilen kaza krokilerini de dikkate alarak Tutanak, fotoğraflar ve ilgili diğer bilgi ve belgeler çerçevesinde Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddelerine atıf yaparak %0, %50 ve %100 oranlarına göre sorumluluk değerlendirmesi yapılır. Her bir şirket kendi sorumluluk değerlendirmesi sonucunu elektronik ortamda SBM'ye iletir. Sigorta şirketlerinin değerlendirme sonuçlarına elektronik ortamda gerçek zamanlı ulaşabilmelerini teminen gerekli alt yapı SBM tarafından oluşturulur.

3.3. İlgili şirketlerin kusur tespitine ilişkin sorumluluk değerlendirmelerinin aynı olması durumunda şirketler arası mutabakat söz konusudur.

3.4. Sigorta şirketlerince yukarıdaki hükümler çerçevesinde varılan mutabakat, süresinde değerlendirmesini iletmeyen diğer şirketler için de bağlayıcıdır. İlgili şirketlerden birisi sorumluluk değerlendirmesini yukarıdaki hükümlere uygun olarak SBM'ye göndermesine rağmen diğer şirketler süresi içinde göndermemişlerse değerlendirme gönderen şirketin belirlediği sorumluluk oranları esastır.

3.5. SBM tarafından yukarıdaki maddelere göre yapılan şirket değerlendirmelerinde farklı sonuçlara ulaşıldığının tespiti halinde, Tutanak ve varsa ilgililer tarafından iletilen ilave bilgi ve belgeler bu Genelge hükümleri çerçevesinde SBM bünyesinde oluşturulan ilgili Tutanağın Değerlendirme Komisyonuna (Komisyon) SBM online uygulaması üzerinden sunulur. Komisyon, Tutanağı ve varsa ilgililer tarafından iletilen ilave bilgi ve belgeleri inceleyerek

sorumluluk oranlarını Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddelerine atıf yaparak %0, %50 ve %100 oranları çerçevesinde kesin olarak belirler. Sonuç SBM aracılığıyla ilgili şirketlere elektronik ortamda bildirilir.

3.6. Şirketler, herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın, ancak maddi hata gerekçesiyle Komisyonun söz konusu kararlarına karşı itiraz edebilirler.

4. İtiraz Prosedürü

4.1. SBM, belirlenen sorumluluk oranlarını eş zamanlı olarak ilgili sigorta şirketlerine ve iletilen iletişim bilgileri üzerinden sigortalılara bildirir. Sigorta şirketlerinin kusur değerlendirmesinde mutabakata varmaları durumunda her bir sigortalı bir defaya mahsus olmak üzere sorumluluk oranlarının bildiriminden itibaren 5 iş günü içinde bu Genelgede tanımlanan usullere göre, değerlendirmeye etki edebilecek ilave bilgi ve belge sunmak kaydıyla, sigorta şirketlerinden kusur oranlarının tekrar değerlendirilmesini isteyebilir. Bu başvuru üzerine sigorta şirketleri bu Genelgede tanımlanan usul çerçevesinde 3 iş günü içerisinde kusur oranlarına yönelik yeniden değerlendirmede bulunur.

4.2. Süresi içinde olmak kaydıyla kusur oranlarına yönelik itirazların sigorta şirketlerinden farklı olarak ilgili olmayan mercilere yapılması durumunda, söz konusu 5 iş günlük itiraz süresi kesilir.

4.3. İlgililerce söz konusu 5 iş günlük süre içinde itiraz hakkının kullanılmadığı veya itiraz hakkı kullanılmış olmakla beraber kusur oranına ilişkin uyuşmazlığın devamı halinde, ilgili uyuşmazlığın Sigorta Tahkim Komisyonu veya özel hukuk yollarına başvurulmak suretiyle çözülmesi mümkündür.

4.4. Kusur değerlendirmeleri de dahil eksik ya da hatalı bilgi girilmesine bağlı maddi hatalar şirketlerin mutabakatıyla düzeltilir.

4.5. Kazaya karışan araçlar için düzenlenen trafik sigortası poliçelerinin sigortacısının aynı şirket olması durumunda, söz konusu kazanın taraflarının ilgili sigorta şirketince yapılan kusur değerlendirmesinin kendilerine iletilmesinden itibaren SBM Tutanak Değerlendirme Komisyonuna 5 iş günü içinde bu kusur değerlendirmesine karşı bir defaya mahsus olmak üzere itiraz hakları saklıdır. Anılan itiraz süresinin tamamlandığının ispat yükü iddia edene aittir.

5. Diğer Hususlar

5.1. Tutanak formları kıymetli evrak değildir. Taraflar formda yer alan kaza tarihi, yeri, sürücü, araç, poliçeye ilişkin bilgiler, iletişim bilgileri ile çarpışma yerinin ve anının taslağı ile kaza hakkındaki görüşlerini herhangi bir belgeye aktarmak ve imzalamak koşuluyla da tutanak düzenleyebilirler.

5.2. Bu Genelge kapsamında trafik kazalarında kusur değerlendirmesi yapmak üzere Türkiye Sigorta Birliği (Birlik)'nin talebine istinaden SBM bünyesinde yeterli sayıda Komisyon kurulur. Komisyon üyelerinin ücret ve sair mali hakları, SBM tarafından karşılanır. Komisyon oyçokluğuyla karar verir. Komisyon üyeleri çekimser oy kullanamaz. Oylamada eşitlik olması halinde Komisyon başkanının oy kullandığı oran kararın esas alınır. Komisyon gelen işleri en çok 3 iş günü içinde sonuçlandırmak zorundadır.

5.3. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu tarafından tedvir ve/veya tasfiye edilen yalnız maddi hasarla sonuçlanan trafik kazalarında, anılan Büro da ilgisine göre şirketler ile aynı şartlarda bu Genelge kapsamında faaliyette bulunur. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu tarafından yapılacak ödemelere ilişkin olarak anılan Büronun tabi olduğu mevzuat hükümleri saklıdır.

5.4. Tutanak formları kopyalanabilir nitelikte ve en az 2 nüsha olacak şekilde kara araçları sorumluluk ile kara araçları sigorta branşlarında ruhsat sahibi olan sigorta şirketleri tarafından bastırılır.

5.5. Tutanak, Tutanağın doldurulmasına ilişkin açıklamalar ve Örnek Tutanaklar poliçe ile beraber sigorta şirketlerince işletenlere ücretsiz olarak verilir.

5.6. Birlik ve SBM internet sitelerinde Tutanak ve doldurulmuş Örnek Tutanaklar yayımlanır.

5.7. SBM, hak sahiplerinin tutanak incelemesi başvurularının hangi aşamada olduğunu internet üzerinden öğrenmelerini sağlayacak altyapıyı kurar.

5.8. Hazine Müsteşarlığının 28.12.2007 tarihli ve 2007/27 sayılı Genelgesine yapılan atıflar bu Genelgeye yapılmış sayılır.

5.9. Bu Genelge 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe girer. Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Müsteşarlığımızca daha önce yayımlanmış olan aşağıdaki Genelge ve Sektör Duyuruları yürürlükten kalkar.

GENELGELER		
Tarih	Sayı	Genelge Adı
28.12.2007	2007/27	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelge
03.07.2008	2008/20	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılması Hakkında Genelge
07.05.2009	2009/6	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge
07.06.2012	2012/6	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge
24.12.2013	2013/22	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin 2007/27 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge
02.04.2014	2014/3	(2007/27) Sayılı Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişiklik

		Yapılmasına Dair Genelge
21.05.2014	2014/6	2007/27 Sayılı Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede ve Eki Tutanakta Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge
10.07.2015	2015/26	2007/27 Sayılı Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişikli Yapılmasına Dair Genelge
02.11.2016	2016/36	2007/27 Sayılı Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge

SEKTÖR DUYURULARI

Tarih	Sayı	Sektör Duyurusu Adı
11.03.2008	2008/12	Yalnız Maddi Hasarla Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Doldurulacak Kaza Tespit Tutanaklarına İlişkin Sektör Duyurusu
03.11.2008	2008/43	Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Ödemelerinde Trafik Kaza Tespit Tutanaklarının Değerlendirilmesi Hakkında Sektör Duyurusu
22.03.2010	2010/12	Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Kapsamında Kusur Durumun Belirlenmesine İlişkin Sektör Duyurusu
04.11.2010	2010/40	2007/27 sayılı Genelge Kapsamında Düzenlenen Kaza Tespit Tutanağına İlişkin Sektör Duyurusu
09.12.2010	2010/45	Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağına İlişkin Sektör Duyurusu

EKLER:

- Tutanak
- Açıklamalar

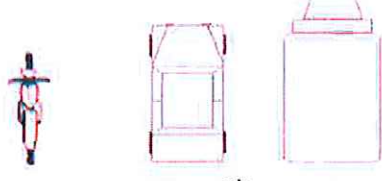

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

DİKKAT!

a) Kaza tespit tutanağını gerçeğe uygun şekilde düzenleyiniz. Gerçeğe aykırı tutanak düzenlemek özel evrakta sahtekarlık niteliğinde olup, cezaî yaptırım söz konusu olduğu gibi, bu kişiler riskli yüksek sigortalı olarak değerlendirilecek ve poliçe yenilemelerinde yüksek prim uygulanacaktır.
 b) Tutanağın tanzimi için kaza yerinde beklenmesi gerekli değildir. Mümkünse fotoğrafı çekildikten sonra araçların trafiği aksatmayacak şekilde uygun bir yere çekilerek, tutanağın düzenlenmesi imkân dahilindedir.
 c) Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi'nin (SBM) kusur oranlarına yönelik bildiriminden sonra 5 iş günü içerisinde değerlendirmeye etki edebilecek ilave bilgi ve belge sunulması kaydıyla, sigorta şirketlerinin kusur oranlarını tekrar değerlendirmeleri istenebilir. Bu nedenle aşağıdaki iletişim bilgilerinin doğru ve eksiksiz olarak girilmesi önem arz etmektedir.

1- Kaza Tarihi	Saat	2-Kaza Yeri	İl:	Mahalle:
			İlçe:	Cadde:
			Semt:	Sokak:

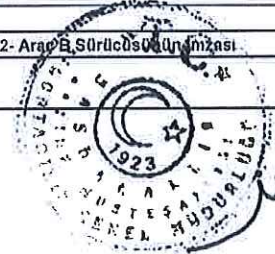
3-Görgü Tanıkları		
Adı Soyadı	Adresi	Tel No:

ARAÇ A	7- Uygun Kutulara (x) İşareti Koyunuz	ARAÇ B
4- Sürücü Bilgileri	Kırmızı ışık ihlalinde bulunmak	4- Sürücü Bilgileri
Adı Soyadı:	Taşıtlı giremez işareti bulunan karayoluna girmek	Adı Soyadı:
T.C. Kimlik No:	Karşı yönden gelen trafiğin kullandığı yola girmek	T.C. Kimlik No:
Sürücü Belge No. Ve Sınıfı:	Geçme yasağı (sollama yasağı) olan yerde geçiş yapmak	Sürücü Belge No. Ve Sınıfı:
Alındığı Yer (il/ilçe):	Kavşakta geçiş önceliğine uymamak	Alındığı Yer (il/ilçe):
Adres:	Yekilli memurun dur işaretinde geçmek	Adres:
Cep Tel:	Aynı istikamette ve aynı şerhite giderken öndeki araca	Cep Tel:
E-posta:	Arkadan çarpmak	E-mail:
5- Araç Bilgileri	Sağa dönüş kurallarına uymamak	5- Araç Bilgileri
Şasi No:	Sola dönüş kurallarına uymamak	Şasi No:
Marka ve Modeli:	Geril manevra kurallarına uymamak	Marka ve Modeli:
Plaka:	Geçme (sollama) kurallarına uymamak	Plaka:
Kullanım Şekli:	Geçiş önceliğine uymamak	Kullanım Şekli:
6- Trafik Sigortası Poliçe Bilgileri	Parklama kurallarına uymamak	6- Trafik Sigortası Poliçe Bilgileri
Sigortalının Adı Soyadı:	Duraklama Kurallarına uymamak	Sigortalının Adı Soyadı:
Sigortalı Cep Tel:	Kurallara uygun olarak park edilmiş araca çarpmak	Sigortalı Cep Tel:
Sigortalı e-posta:		Sigortalı e-mail:
T.C. Kimlik / Vergi No:	km/s Hız Durumu	T.C. Kimlik / Vergi No:
Sigorta Şirketinin Unvanı:	m Tespit edildi ise fren izi uzunluğu	Sigorta Şirketinin Unvanı:
Acente No:	8-Araç Yeşil Kart (Green Card) Belgesine Sahipse Doldurulacak Bölüm	Acente No:
Poliçe No.:	ARAÇ A ARAÇ B	Poliçe No.:
TRAMER Belge No:	Yeşil Kart No :	TRAMER Belge No:
Poliçenin Başlangıç-Bitiş Tarihi:	Ulke :	Poliçenin Başlangıç-Bitiş Tarihi:
9- Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok (→) ile gösteriniz.	Pasaport No :	9- Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok (→) ile gösteriniz.
 <p style="text-align: center;">arka</p>	 <p style="text-align: center;">arka</p>	

10- Çarpışma yerinin ve anının taslağını çiziniz.

11- Sürücü görüşleri	11- Sürücü görüşleri

12- Araç A Sürücüsünün İmzası	12- Araç B Sürücüsünün İmzası

Bu tutanak yalnız maddi hasarla sonuçlanan kazalardan sonra kazaya karışan diğer sürücü veya sürücülerle kazanın oluş şeklinin tutanak ile tespitinde anlaşığımız takdirde doldurulacaktır.

DİKKAT!!! Aşağıdaki durumlarda bu tutanak DOLDURULMAYACAKTIR. Bu durumlarda 155 veya kaza mahalli Jandarma bölgesiyse 156 numaralı telefonda trafik zabıtasına haber veriniz.

- Kazaya bir aracın karışması (tek taraflı maddi hasarlı kaza ise),
- Taraflardan herhangi birinin sürücü belgesinin bulunmaması veya belgesinin kullandığı araç cinsi için yeterli olmaması,
- Araçlardan herhangi birinin ülkemizde geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortasının olmaması,
- Sürücülerden herhangi birinde alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı şüphesinin bulunması,
- Kazaya karışan araçlardan herhangi birinin kamu kurum veya kuruluşuna ait olması (Sağlık Bakanlığına ait ambulans ve acil sağlık araçları hariç),
- Kazada kamu malına veya üçüncü kişilere ait eşyaya zarar verilmiş olması.
- Kazanın ölüm ve/veya yaralanma ile sonuçlanmış olması.

- Mümkün olan durumlarda araçların kaza yerinden kaldırılmadan önce farklı açılardan fotoğrafları çekilmelidir.
- Tutanakların bir sureti fotoğraflarla beraber karşı tarafın veya kendi aracınızın trafik sigortası poliçesini tanzim eden sigorta şirketine veya kasko poliçesinden tazminat talep edilecekse aracınızın kasko sigortası poliçesini tanzim eden sigorta şirketine ulaştırılmalıdır.
- İki'den fazla aracın karıştığı trafik kazalarında birden fazla form kullanılabilir. Bu durumda, her bir form tüm sürücüler tarafından imzalanmalıdır. İmzalar için formun alt tarafındaki boş alan kullanılabilir.

1 ve 2 numaralı alanlara kazanın tarihi ve yerine ilişkin bilgiler yazılacaktır.

3 numaralı alan varsa görgü tanıklarının irtibat bilgilerine ayrılmıştır.

4, 5 ve 6 numaralı alanlara sürücüye, araca ve Trafik Sigortası poliçesine ilişkin bilgiler yazılacaktır.

7 numaralı alanda yer alan kutucuklardan uygun olanı (x) ile işaretleyiniz. Bu alanın doldurulması zorunlu olmamasına rağmen şirketin olayı kısa sürede değerlendirmesi için önemlidir.

8 numaralı alan yurt dışından gelen araçlar için düzenlenmiş ve trafik sigortası poliçesi yerine geçen Yeşil Kart (Green Card) belgesine sahip araçlar için doldurulacaktır.

9 numaralı alanda yer alan araç türleri üzerinde aracın ilk darbeyi aldığı yeri işaretlemeyi unutmayınız.

10 Numaralı alana çarpışma yerinin ve anının taslağını mutlaka çiziniz. Taslak üzerinde cadde ve sokak ismi belirtilmeli, aracın gittiği yön işaretlenmeli, yol çizgileri çizilmelidir. Araçlar A ve B aracı olarak işaretlenmelidir.

11 numaralı alana sürücüler kaza ile ilgili görüşlerini yazacaklardır. Sürücü görüşleri için 11 numaralı alanın yeterli olmadığı durumlarda görüşler beyaz bir sayfa kullanılarak tamamlanabilir. Elektronik cihazlar vasıtasıyla Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi'nin sağladığı uygulamalar üzerinden iletilen ses, video vb. dosyalar da kaza görüşü olarak yeterli olacaktır.

11 numaralı alanın açıklamadaki şekilde doldurulmasından sonra 12 numaralı alanın sürücüler tarafından **imzalanır**. Ancak Elektronik cihazlar üzerinden Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi'nin sağladığı uygulamalar aracılığı ile elektronik ortamda doldurulan ve cihaz ekranı üzerinden imzalanan tutanaklar da sigortalılar tarafından aksi iddia edilene kadar geçerli sayılır.

Tutanağın doldurulmasında, polise ile beraber verilen örnek tutanaklardan veya www.tsb.org.tr ile www.sbm.org.tr adreslerinde yer alan örnek tutanaklardan yararlanabilirsiniz.

